

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget tager afsæt i lov om jordfordeling mellem landejendomme (jordfordelingsloven), jf. lovbekendtgørelse 318 af 25. april 1996 og lov om offentlig fremskaffelse af jord til jordbrugsmæssige formål m.m. (jordkøbsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 493 af 13. juni 1997 med senere ændringer. Lovforslaget er desuden et led i regeringens ønske om regelforenkling og fokusering af jordlovgivningen og skal derfor ses i sammenhæng med lov om landbrugsejendomme, lov nr. 435 af 9. juni 2004 og lov om drift af landbrugsjorder, lov nr. 434 af 9. juni 2004.

Lovforslaget bygger på den særlige sammenhæng mellem jordfordeling og muligheden for at etablere en jordpulje ved jordkøb som et samlet realiseringsinstrument for arealkrævende projekter i det åbne land til gavn for både landbrugserhvervet, naturen og miljøet.

Formålet med lovforslaget er

- at foretage en sammenskrivning af jordfordelingsloven, (lovbekendtgørelse nr. 318 af 25. april 1996 om jordfordeling mellem landejendomme) og jordkøbsloven, (lovbekendtgørelse nr. 493 af 13. juni 1997 om offentlig fremskaffelse af jord til jordbrugsmæssige formål m.m., med senere ændringer) med henblik på regelforenkling,
- at foretage en modernisering af lovgivningen på området, herunder specielt af de dele af lovteksterne, som vedrører miljø- og naturprojekters gennemførelse i det åbne land og hvor det af hensyn til fastholdelse af frivillighedsprincippet er nødvendigt at skaffe berørte lodsejere velbeliggende erstatningsjord,
- at tilpasse lovens tekst til at omfatte jordfordelinger, som omfatter almindelig arronderingsmæssige forhold med offentlig støtte til de deltagende landmænd efter EU-reglerne for udvikling af landdistrikterne, og jordfordelinger rejst og betalt af det offentlige til gennemførelse af ikke-jordbrugsmæs-

sige aktiviteter i det åbne land (naturgenopretning, naturpleje, skovplantning, drikkevandssikring, rekreative områder, natur- og nationalparker, og internationale forpligtelser på natur- og miljøområdet),

- at sikre tilstedeværelsen af nødvendig beholdning af puljejord forud for gennemførelsen af arealkrævende offentlige aktiviteter og
- at foretage en sproglig tilpasning af lovenes tekster.

2. Baggrunden for lovforslaget

Baggrunden for lovforslaget er, at jordfordelingsloven og jordkøbsloven er tæt forbundne, idet gennemførelsen af jordfordeling ved arealkrævende projekter i det åbne land som hovedregel forudsætter tilstedeværelse af puljejord, der tilvejebringes med hjemmel i jordkøbsloven. Ud over den formelle hjemmel hertil indeholder jordkøbsloven også hjemmel til at pålægge forkøbsret for staten til såkaldt frijord, dvs. landbrugsjord uden landbrugspligt.

Fra at være en offentlig støtte til gennemførelse af jordomlægninger til fremme af driftsforholdene i landbruget, er jordfordelingsinstrumentet i de senere år mere og mere blevet anvendt som et instrument til realisering af naturgenopretningsprojekter o.l. Især har etableringen af vådområdeprojekterne i Vandmiljøplan II (VMP II) vist, at principperne i de tidligere jordlove om opkøb af jord til jordbrugsmæssige formål og om jordfordeling er særdeles velegnede værktøjer til såvel gennemførelse af forhandlinger med berørte lodsejere som den tekniske og juridiske berigtigelse af indgåede handler.

I forbindelse med gennemførelsen af arealkrævende projekter i det åbne land er opkøb af puljejord uden for projektområderne til fordeling i en efterfølgende jordfordeling et effektivt redskab til at fremskaffe kompensationsarealer til berørte landbrugsbedrifter. Hermed holdes produktionsapparatet intakt, hvilket ofte er en afgørende forudsætning for lodsejernes frivillige deltagelse i projekterne.